

Bayer Zsolt: A világ, ahol élünk (2. rész)

2024 április 25. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Világháborús el?készületek: 1962 ?sze és 2024 tavasza között döbbenetes erej? a történelmi párhuzam!

Mottó: Szemt?l szembe néztük egymást, és a másik egyszer csak pislogott. *(Dean Rusk, az Egyesült Államok*

külügyminisztere)

Most vajon ki fog pislogni? Hiszen alig van nagyobb bátorság ma, mint egy pislogás.

1962 ?sze. A Szovjetunió R–12 Dvina (SS–4) közepes hatótávolságú, atomtöltet? ballisztikus rakétákat szállít Kubába, és megkezd?dik ezek kipakolása a havannai kiköt?ben. Ezzel párhuzamosan a szovjetek megkezdik hat R–12-es és három R–14-es indítóállás megépítését. A szovjet ballisztikus atomrakéták mindegyike amerikai nagyvárosokra volt beprogramozva.

Válaszképpen Kennedy elnök elrendeli a Kuba körüli tengeri blokádot, s 1962. október 22-én elmondott drámai beszédében kijelenti, minden Kubából az Egyesült Államok ellen induló támadást úgy értékelnek, mintha az a Szovjetunióból indult volna, s ennek megfelel?en fognak reagálni. Október 27-én Kuba felett lel?ttek egy U–2 felderít? repül?gépet, egy másikat pedig hajszál híján elfogtak a Csukcs-félsziget felett. Eközben a további rakétákkal megrakott szovjet teherhajók vészesen közeledtek a Kuba köré volt amerikai blokád határaihoz.

A világ egy atomháború szélén állt.

Ekkor került sor a két nagyhatalom vezet?je közötti üzenetváltásra.

Hruscsov 1962. október 26-án egyebek mellett a következ?ket írta Kennedynek:

„Igen tisztelt Elnök Úr!

Nagy megelégedéssel fogadtam az Ön válaszát U Thantnak arra a javaslatára, hogy tegyünk lépéseket hajóink találkozásának meggátlására és így kerüljük el a jóvátehetetlen, végzetes következményeket. Ez az Ön részér?l tett ésszer? lépés meger?síti azt a véleményemet, hogy Ön szívén viseli a béke fenntartását. Ezt megelégedéssel állapítom meg. […] Megértem, Elnök Úr, az Ön aggodalmát az Egyesült Államok biztonságát illet?en, mert ez az elnök els?rend? kötelessége. Ámde, ugyanezek a kérdések foglalkoztatnak bennünket is, ugyanilyen kötelességek hárulnak rám is mint a szovjet Minisztertanács elnökére. Önt nyugtalanság tölti el amiatt, hogy mi fegyvereket küldtünk Kubának, hogy segítsünk megszilárdítani védelmi képességét. […] Ön biztosítani akarja országa biztonságát, és ez érthet?. De Kuba is ugyanezt akarja: minden ország gondoskodni kíván saját biztonságáról. De akkor hogyan értékeljük mi, a Szovjetunió azt, hogy Önök katonai támaszpontokkal vették körül a Szovjetuniót és szövetségeseinket, a szó szoros értelmében a katonai támaszpontok gy?r?jét építették ki országunk körül, és elhelyezték ott rakétafegyvereiket. Ez nem titok, felel?s amerikai személyiségek tüntet?en beszélnek err?l. Az Önök rakétái ott vannak Angliában, Olaszországban és ellenünk irányulnak. Ott vannak az Önök rakétái Törökországban is.

Önt nyugtalanítja Kuba. Azt mondja Ön, azért nyugtalanítja, mert Kuba 90 tengeri mérföldre fekszik az Amerikai Egyesült Államok partjaitól. Viszont Törökország mellettünk terül el, a szovjet és török határ?rök ott járnak egymás mellett és látják egymást. Ön úgy véli, hogy joga van biztonságot követelni saját országának és követelni azoknak a fegyvereknek az eltávolítását, amelyeket Ön támadónak nevez. Ugyanakkor Ön nem ismeri el a mi jogunkat erre.

Ön ugyanis Törökországban, közvetlen közelünkben olyan pusztító rakétafegyvert helyezett el, amelyet Ön támadó fegyvernek nevez. Hogyan lehetne ilyen körülmények között azt elismerni, hogy katonai vonatkozásban egyenl? lehet?ségeink vannak, amikor nagy államaink között ilyen egyenl?tlenség áll fenn? Ehhez semmiképpen sem lehet hozzájárulni.[…] Ennélfogva javasolom: mi hajlandók vagyunk kivonni Kubából azokat a fegyvereket, melyeket Ön támadó fegyvereknek tart. Készek vagyunk ezt megtenni és err?l bejelentést tenni az ENSZ-ben. Az Önök képvisel?i pedig azt jelentsék be, hogy az Egyesült Államok a maga részér?l, tekintetbe véve a szovjet állam aggodalmát, kivonja a maga hasonló eszközeit Törökországból. Egyezzünk meg hát, hogy ennek végrehajtására milyen határid?t szabjunk meg egymásnak. […]”

Kennedy másnap, október 27-én a következ? választ küldte:

Nagy figyelemmel olvastam az Ön október 26-i levelét, és örömmel üdvözlöm azt a kijelentését, hogy a probléma gyors megoldására kíván törekedni. A legels? dolog azonban az, hogy a Kubában lev? offenzív rakétatámaszpontok megszüntetésén fáradozzunk, továbbá, hogy hatékony ENSZ-intézkedések kíséretében hadm?veleti felhasználásra alkalmatlanná tegyék mindazokat a fegyverrendszereket Kubában, amelyek offenzív célokra felhasználhatók.

Abból a feltevésb?l kiindulva, hogy ez gyorsan megtörténik, olyan utasításokat adtam New York-i megbízottjaimnak, amelyek lehet?vé teszik számukra, hogy e hét végén – az ügyvezet? f?titkárral és az Ön megbízottjával együttm?ködve – intézkedéseket dolgozzanak ki a kubai probléma állandó jelleg? megoldására az Ön október 26-i levelében javasoltak szerint. Ha helyesen értelmezem az Ön levelét, akkor javaslatainak kulcsfontosságú pontjai – amelyek általában elfogadhatóknak t?nnek - a következ?k:

I. Ön hajlandó lenne eltávolítani ezeket a fegyverrendszereket Kubából megfelel? ENSZ-megfigyelés és ellen?rzés mellett, és kell? biztosítékokkal hajlandó lenne kötelezettséget vállalni arra, hogy megszünteti ilyen fegyverrendszerek további bevitelét Kubába.

2. Mi a magunk részér?l beleegyeznénk megfelel? rendelkezések meghozatalába az ENSZ-en keresztül, hogy biztosítható legyen az alábbi kötelezettségek folyamatos teljesítése:

a) az érvényben lev? vesztegzár-rendelkezések gyors megszüntetése;

b) annak szavatolása, hogy nem éri támadás Kubát.

Meggy?z?désem, hogy a nyugati félteke más országai is hajlandók lennének hasonlóképpen eljárni. […]”

Hruscsov erre október 28-án így reagált:

„Tisztelt Elnök Úr!

Megkaptam 1962. október 27-i üzenetét. Hálámat és köszönetemet nyilvánítom mértéktartásáért, megértéséért és azért, hogy tudatában van, milyen felel?sség hárul Önre a világbéke meg?rzésével kapcsolatban. Jól megértem aggodalmát és az Egyesült Államok népének aggodalmát; minthogy az Ön által támadónak min?sített fegyverek valóban szörny? fegyverek. Ön is és én is tudom, hogy milyen fegyverek ezek.

A veszélyes konfliktus gyorsabb felszámolása, a béke ügyének szolgálata érdekében, annak érdekében, hogy bizakodással töltsük el a békére vágyó népeket, és megnyugtassuk Amerika népét, amely – bizonyos vagyok benne – éppen annyira óhajtja a békét, mint a Szovjetunió népei, a szovjet kormány azokon a korábban kiadott utasításokon túlmen?en, amelyek az Ön által »támadónak« nevezett fegyverek elhelyezésére szolgáló létesítményeken folyó további munka leállítására vonatkoztak, új rendelkezést adott ki e berendezések leszerelésére, becsomagolására és a Szovjetunióba történ? visszaszállítására. […]”

Kennedy pedig még aznap reagált:

„Kedves Elnök Úr!

[…] Úgy gondolom, hogy Ön és én, akiket oly súlyos felel?sség terhel a béke fenntartásában, tudatában voltunk annak, hogy a fejlemények egy olyan ponthoz közeledtek, amelyen az események már nehezen lettek volna ellen?rizhet?k. Ezért üdvözlöm ezt az üzenetet és fontos hozzájárulásnak tekintem a béke fenntartásához. (...) Remélem, hogy a szükséges intézkedéseket haladéktalanul meg lehet tenni az ENSZ-en keresztül, miként az Ön üzenete is mondja, hogy így az Egyesült Államok cserében hatálytalaníthassa a jelenleg érvényben lev? blokádintézkedéseket. Már intézkedtem, hogy mindezekr?l a dolgokról jelentés tétessék az Amerikai Államok Szervezetének, amelynek tagjai ugyancsak mélyen óhajtják az igazi béke fenntartását a Karib-tenger térségében. (...)”

Így történt. S ami még fontos tudnivaló: Kennedy elnök testvérét, Robert Kennedyt beküldte a szovjet nagykövetségre, ahol titoktartás mellett elfogadták a szovjetek másik követelését, és az Egyesült Államok kivonta Törökországból Jupiter típusú rakétáit. Vagyis elmondhatjuk, hogy Dean Rusk külügyminiszternek csak félig volt igaza. Ugyanis a két fél nézte egymást, szemt?l szembe, majd a legutolsó pillanatban mindkett? pislogott egyet.

2024 tavasza van. Immáron több mint két éve nézzük egymást szemt?l szembe. Kétségtelen tény, hogy a Nyugat a hidegháború vége óta köröskörül pakolta a NATO-val, önmagával és fegyvereivel Oroszországot. Kétségtelen tény, hogy Oroszország megtámadta Ukrajnát. Kétségtelen tény, hogy Ukrajna sokat tett ezen támadás kiprovokálásáért (orosz kisebbséggel szembeni embertelen bánásmód, jogfosztás, pogromok stb.), és kétségtelen tény, hogy Koszovó után a Nyugatnak semmilyen, sem erkölcsi, sem politikai alapja nincs kifogásolni a Krím annektálását. Kétségtelen tény, hogy a Nyugat és az ukránok közösen lengették be Ukrajna NATO tagságát,

miképpen kétségtelen tény, hogy ezt Oroszország nem t?rheti, miképpen az Egyesült Államok sem t?rhette el az orosz atomrakétákat Kubában.

Kétségtelen tény, hogy az Egyesült Államok jelenleg proxyháborút vív Oroszország ellen Ukrajnában, s ebben a háborúban ukránok és oroszok tízezrei-százezrei halnak meg.

Kétségtelen tény, hogy ebb?l a tragédiából egy kiút van: az azonnali t?zszünet és a béketárgyalások megkezdése.

(Erre volt is mód a háború kitörése után alig két hónappal, de akkor az Egyesült Államok ezt megakadályozta, ugyanis kétségtelen tény az is, hogy ez a háború az Egyesült Államok érdeke, ugyanis ?k keresik magukat gennyesre ezen a proxyháborún, s nem mellesleg szép lassan, de biztosan térdre kényszerítik Európát is.) Európa kezdetben – néhány normális pillanat erejéig – normálisan reagált. Sisakok és pokrócok küldésével indított. Ám a normalitás megint nem tartott sokáig, ismét vereséget szenvedett. Európa és benne Németország eljutott a teljes önsorsrontásig, még az Északi-Áramlat felrobbantását is képes volt el?bb az oroszokra fogni, majd miután nyilvánvalóvá vált, hogy e mögött is az Egyesült Államok áll – az idióta Sikorski, ma már Lengyelország külügyminisztere is nekik köszönte meg el?ször – mély hallgatásba burkolódzott.

Aztán jött a fegyverek küldése, a milliárdok küldése, majd következett a fenyeget?dzés, miszerint majd küldünk NATO-csapatokat is. Most pedig a lengyel elnök bejelenti, hogy szívesen lát Lengyelország területén atomfegyvereket, ha a NATO úgy döntene.

Kitették a pisztolyt a színpadra, s a klasszikus dramaturgia szerint annak legkés?bb a harmadik felvonás végén el kell sülnie.

2024. tavasza van.

Vagy 1962 ?sze. Nehéz eldönteni. S nézzük egymást, szemt?l szembe, s a sok kétségtelen tény között csak egy valami kérdéses: lesz-e valaki, aki elég bátor és elég bölcs pislogni egyet. Vagy senki, és inkább elpusztulunk mindahányan. A kevés túlél? pedig markolja a sívó homokot, mint Charlton Heston a Majmok bolygója végén, és térdre rogyva, zokogva mondogatják majd: hát megtettétek, ti állatok, hát mégis megtettétek… És talán el?kerül a tudós majom, Zaius által ?rzött szent tekercs is, benne a szöveg:

„?rizkedj az embert?l, mert ? az ördög eszköze. Isten teremtményei közül ? öl sportból, pénzért, hírért. Igen, megöli a testvérét, hogy megszerezhesse annak vagyonát. Ne hagyjátok elszaporodni, mert elpusztítja saját otthonát, de a tiéteket is. ?zzétek el, hajtsátok vissza az embert a dzsungel s?r?jébe, mert ? a halál hírnöke.”

Mindezt tessék végig gondolni június 9-én is.

Bayer Zsolt - www.magyarnemzet.hu

Ajánló